

Løgsø (Løjesø), Rudersdal Kommune

Sørestaurering

Vejledning om tilskud til kommunale projekter til restaurering af søer under vandområdeplanerne 2015-2021

Oktober 2019.

Indledning

Denne vejledning kan kommunerne bruge, når der søges om tilsagn om tilskud til kommunale projekter vedrørende sørestaurering.

Her findes oplysninger om tilskudsordningens formål, hvem der kan søge, hvad der kan søges tilskud til, hvordan der kan søges om tilskud og om de forskellige betingelser, der findes for at få tilskud.

Tilskudsordningens formål

I Vandområdeplanerne 2015-2021 er det besluttet at gennemføre en restaureringsindsats for udvalgte søer jf. bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Formålet er at forbedre vandkvaliteten i 24 søer med henblik på at opnå god økologisk tilstand i henhold til målene i vandrammedirektivet.

Afsatte midler og finansiering

Tilskudsordningen for sørestaurering er en national ordning, der administreres af Miljøstyrelsen.

Der er afsat midler på de årlige finanslove til kommunale projekter til sørestaurering. På finanslov 2018 er der afsat 3 mio. kr. i 2019 og 3 mio. kr. i 2020.

Tilskud til udgifter i forbindelse med sørestaurering gives i henhold til bekendtgørelse nr. 1287 af 7. november 2016 om tilskud til restaurering af søer.

Tilskud til kommunale projekter vedrørende sørestaurering er forudsat fuldt finansieret via tilskudsordningen. Det er således ikke forventet, at kommuner selv skal bidrage til finansiering af projekterne.

Såfremt en kommune ønsker at gennemføre en indsats, som ikke kan finansieres af tilskudsordningen, kan kommunen selv afholde udgifter til den del af indsatsen, som ikke kan finansieres inden for tilsagnsordningen.

Tilsvarende kan kommunen selv afholde ikke-forudsete omkostninger, som kan optræde undervejs i projektperioden.

Hvilke sørestaureringsprojekter kan der søges om tilskud til?

Der kan søges om tilskud til de søer, som fremgår af bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter. De 24 søer er listet nedenfor i tabel 3.

For den enkelte, udpegede sø kan Miljøstyrelsen give tilsagn om tilskud til forundersøgelse og gennemførelse af sørestaurering, samt efterbehandling.

Hvem kan søge?

Alene kommuner kan søge om tilskud til projekter efter denne ordning.

Hvordan søges om tilskuddet?

Der anvendes et ansøgningsskema, som findes på www.vandprojekter.dk. Ansøgningsskemaet benyttes både ved ansøgning om tilsagn om tilskud til forundersøgelser og realiseringer. Når alle relevante felter er udfyldt sendes ansøgningsskemaet til vandprojekter@mst.dk som word-fil.

Hvordan indhentes Miljøstyrelsens data mv. for de 24 søer?

Miljøstyrelsen har en række grunddata for søerne. Disse grunddata kan fås ved henvendelse til Miljøstyrelsen på vandprojekter@mst.dk. Grunddataene kan indgå i kommunens vurdering af, hvilken metode, der kan anvendes og hvilke supplerende undersøgelser, der skal indgå i forundersøgelsen eller gennemførelsen. På denne baggrund kan kommunen udfylde ansøgningsskemaet mv.

Ansøgere bør være opmærksom på, at fiskeundersøgelser regnes som forældet efter 6 år. Ved ansøgning om realisering vil et forældet datagrundlag i forundersøgelsen som udgangspunkt ikke accepteres. Ved ansøgning om forundersøgelse bør ansøgere derfor overveje, om der er behov for en ny fiskeundersøgelse.

Ansøgningsperiode

Kommunerne kan indsende ansøgninger om tilskud til restaurering af søer i perioden 21. oktober 2019 til 18. november 2019.

Ansøgningsperiode(r) for 2020 vil blive meldt ud primo 2020.

Hvilke udgifter kan der gives tilskud til?

Der kan gives tilskud til udgifter til henholdsvis forundersøgelse, gennemførelse, samt efterbehandling.

Udgifterne skal være nødvendige for at gennemføre projektet og være direkte relaterede til projektaktiviteterne.

Jævnfør tilskudsbekendtgørelsens § 8 kan der gives tilskud til løn til kommunens personale, der er direkte beskæftiget med projektet, 15 pct. overhead af den direkte lønudgift for kommunens personale beskæftiget med projektet, konsulentbistand, undersøgelser, behandling af søen, efterbehandling, monitorering, erstatning for tab, samt køb af tjenesteydelser, varer og anlægsarbejder, herunder entreprenørydelser.

Miljøstyrelsen kan godkende andre projektudgifter, hvis styrelsen vurderer, at de er af væsentlig betydning for gennemførelsen af projektet.

Der kan ikke gives tilskud til varetagelse af myndighedsopgaver i forbindelse med projektet eller til udgifter, der er afholdt forud for tilsagnsperioden.

Ansøgningen skal indeholde et detaljeret budget, samt et program for monitorering. Udgifterne skal være nødvendige for at gennemføre projektet. Der skal redegøres for alle udgifter i projektet i ansøgningen.

Kommunens personale

Hvis der søges om tilskud til løn til kommunens personale, skal personalet være direkte beskæftiget med projektet, og timeantallet og timeprisen skal fremgå af ansøgningen. Det

skal ligeledes beskrives, hvilke opgaver de enkelte personer skal udføre. Timeantallet og timeprisen for den enkelte medarbejder på de enkelte opgaver skal kunne dokumenteres. Der er ikke krav om en separat ansættelsesaftale for kommunens medarbejdere.

Timelønnen udregnes som årslønnen delt med det timeantal, der udgør et årsværk. Et årsværk er på 1513 timer for en fuldtidsansat medarbejder. Hvis medarbejderen er ansat på nedsat tid, er årsværket mindre end 1513 timer. Hvis en medarbejder er ansat 32 timer om ugen er årsværket $32/37 * 1513$ timer = 1309 timer.

Der kan ikke gives tilskud til myndighedsbehandling eller udgifter, der er afholdt forud for tilsagnstidspunktet.

Overhead

Overhead beregnes som max. 15 % af de samlede tilskudsberettigede udgifter til løn til kommunens personale.

Konsulentytelser

Hvis der søges om tilskud til konsulentytelser skal timeantallet og timeprisen fremgå af ansøgningen, og det skal beskrives, hvilke opgaver konsulenten skal udføre.

Behandling af søen

Egnede metoder til at sikre en god økologisk tilstand er beskrevet i den teknisk-faglige ["Vejledning for gennemførelse af sørestauration"](#), Videnskabelig rapport fra DCE- Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 149, 2015. Miljøstyrelsen lægger denne vejledning til grund ved administration af tilskudsordningen.

Det vurderes, at det især er metoderne vedr. biomanipulation og kemisk fældning af fosfor (behandling med aluminiumssalte og behandling med ler-materialet Phoslock), der er relevant for de 24 søer. I den teknisk-faglige vejledning beskrives valg af metode, samt udførelse, og de betingelser, der skal være opfyldt før udførelse. Endvidere anvendes vejledningens indhold vedrørende forundersøgelse (s. 9), samt minimumsmonitoring (s. 17). Før behandling med Phoslock kan det evt. være nødvendigt med en forudgående test, se vejledningen (s. 14).

I den teknisk-faglige vejledning er der anført andre metoder end biomanipulation og kemisk fældning af fosfor, eksempelvis sedimentfjernelse og iltning. Disse metoder er enten relativt dyre eller har en behandlingshorisont på ca. 10 år. Der er relativt få erfaringstal.

Hvis forundersøgelsen viser, at sedimentfjernelse eller andre metoder er den bedste løsning i forhold til at nå målopfyldelse, tages der kontakt til Tilskud i Miljøstyrelsen inden ansøgning. Miljøstyrelsen vil så foretage en konkret, faglig vurdering i forhold til, om projektet kan opnå tilsagn i forhold til metoden og omkostningseffektivitet. Dette gør sig også gældende, hvis forundersøgelsen viser, at den bedste løsning vil være at kombinere flere metoder.

Myndighedstilladelser

Forud for gennemførelse af en sørestauration skal kommunen opnå de fornødne tilladelser. Derfor skal forundersøgelsen indeholde en vurdering af muligheden for at opnå tilladelserne.

Det bemærkes, at tilsagn om tilskud ikke er det samme som, at Miljøstyrelsen har givet tilladelse inden for eget ressortområde. Det er alene en reservation af midler, der kommer til

udbetaling, hvis projektet opnår de nødvendige myndighedstilladelser og rent faktisk gennemføres.

Monitering og efterbehandling

Der kan gives tilskud til monitering/effektvurdering 1-2 år under behandlingen (2 år hvis behandlingen strækker sig over 2 år) og til en afsluttende monitering efter gennemført behandling, i alt maks. 3 år, eksklusiv forundersøgelingsperiode. Hvis der søges om tilskud til efterbehandling, kan der også søges om tilskud til monitering umiddelbart efter gennemført efterbehandling. Der kan kun søges om én efterbehandling. Moniteringen skal følge den teknisk-faglige vejlednings afsnit om minimumsmonitering (s. 17-18).

Der kan søges om efterbehandling uafhængigt af ansøgningsrunder.

Erstatning

Der kan gives tilskud til erstatning jf. Vandløbslovens §37, stk. 4.

Behandling og prioritering af ansøgninger

Det er et kriterie for tilskud til sørestaurering, at projektet er omkostningseffektivt. I bekendtgørelse om tilskud til restaurering af søer er der et bilag med vejledende referenceværdier. Dette bilag er udgangspunktet for Miljøstyrelsens vurdering af alle ansøgninger. Referenceværdierne for gennemførelsesprojekter er baseret på "[Vejledning for gennemførelse af sørestaurering](#)" Videnskabelig rapport fra DCE-Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 149. 2015 og er angivet nedenfor i tabel 1 og tabel 2. Kriteriet om omkostningseffektivitet er indført for at sikre den bedste forvaltning af statslige tilskudsmidler og dermed størst mulig målopfyldelse pr. tilskudskrone. Et ansøgt beløb på mere end 1,3 x den vejledende referenceværdi anses ikke for omkostningseffektivt. Dette kan dog fraviges, hvis gennemførelsen af indsatsen efter en konkret vurdering vil have betydelig effekt i forhold til formålet med tilskudsordningen.

Ansøgninger, der ikke overholder kriterierne i § 3 eller § 4 i tilskudsbekendtgørelsen for søer om henholdsvis forundersøgelser og gennemførelser, får afslag. Ansøgninger, der overholder kriterierne i § 3 eller § 4 prioriteres jf. bekendtgørelsens § 6 efter omkostningseffektivitet.

Ved samme omkostningseffektivitet kan Miljøstyrelsen prioritere det største projekt, der kan rummes inden for de afsatte midler til ansøgningsrunden. Hvis det største projekt ikke kan rummes inden for de afsatte midler til ansøgningsrunden, kan Miljøstyrelsen prioritere det billigste projekt. Dette begrundes med, at de afsatte midler så vidt muligt skal anvendes til formålet med tilskudsordningen.

Hvis der ikke er ansøgt for flere midler end det afsatte beløb i ansøgningsrunden, har prioriteringen ingen konsekvens for, hvilke projekter, der får tilskud.

Kommunen modtager afgørelsen om tilskud (tilsagn eller afslag) fra Miljøstyrelsen.

Tilsagnsperiode

Miljøstyrelsen fastsætter tilsagnsperioden (projektperioden) i tilsagnsbrevet. Tilsagnsperioden starter den dag, som tilsagn er meddelt.

For forundersøgelser er tilsagnsperioden op til 2 år og for realiseringer op til 4 år. Søges der om udbetaling inden de 2 eller 4 år er gået, slutter projektperioden den dag, Miljøstyrelsen modtager anmodning om udbetaling.

Projektperioden kan forlænges på foranledning af en kommunal tilsagnshaver. En forespørgsel om forlængelse bør begrundes med praktiske/saglige begrundelser for den ønskede tidsfristforlængelse og forespørgslen skal ske før projektperiodens udløb.

Ændringer af projektet

Ændringer af et projekt efter tilsagn er givet, herunder ændring af budgettet, skal godkendes af Miljøstyrelsen.

Det er ikke muligt at opnå tilsagnsforhøjelse.

Miljøstyrelsen har efter konkret vurdering mulighed for at give et supplerende tilsagn på baggrund af en konkret vurdering. Supplerende tilsagn kræver, at Miljøstyrelsen vurderer, at de ekstra projektudgifter er af væsentlig betydning for gennemførelsen af projektet. Kommunen skal først have undersøgt, om der er mulighed for at finde pengene på en af de andre budgetposter, samt om kommunen selv kan finansiere merudgiften. Derefter skal kommunen sende en fyldestgørende redegørelse til Miljøstyrelsen, hvor de redegør for, at udgifterne er af væsentlig betydning. Miljøstyrelsen vil herefter foretage en konkret vurdering af, om der kan dækkes flere udgifter end tilsagnet.

Udbetaling

Udbetaling af tilskud til en forundersøgelse kan ske, når forundersøgelsen er afsluttet og afrapporteret jf. bekendtgørelsens § 9. Udbetaling af tilskud til gennemførelse kan ske i to rater. 1. rate kan udbetales, når restaureringen er gennemført og afrapporteret, og 2. rate kan udbetales, når monitoringen er gennemført og afrapporteret jf. bekendtgørelsens § 9. Der kan kun udbetales tilskud i overensstemmelse med tilsagnet.

Fristen for udbetaling ved realisering kan forlænges i særlige tilfælde, herunder hvis eventuelle udgifter til erstatning ikke er endeligt fastlagt inden for 3 måneders fristen.

Udbetalingen sker på baggrund af dokumentation for kommunens betaling af udgifterne. Dokumentationen kan være i form af faktura, kvittering, bankoverførsel eller lignende.

Evt. indtægter (fiskesalg) skal fratrækkes.

Tilskuddet udbetales til kommunens Nemkonto.

Behandling af persondata

Persondata behandles i overensstemmelse med persondataforordningen (GDPR). Modtager Miljøstyrelsen indirekte personoplysninger eller personhenførbare oplysninger fra ansøger (dvs. persondata om andre end ansøger selv), vil ansøger blive bedt om at underskrive og indsende en erklæring om underretning om behandling af personoplysninger i forbindelse med ansøgning om tilskud. Formålet er at sikre, at personer og enkeltmandsvirksomheder, hvis personoplysninger er blevet givet til Miljøstyrelsen indirekte bliver informeret herom.

Klage

Der kan klages over Miljøstyrelsens afgørelser til Miljø- og Fødevareministeriet via mail sendt til mfvm@mfvm.dk.

Tabel 1 Biomanipulation behandling; vejledende referenceværdier

Søareal, ha	<10	10-50	>50	50-250	>250
Forundersøgelse kr.	53.000	63.000	74.000		
1 fiskeundersøgelse kr.	42.000	42.000		58.000	74.000
1 års monitoring kr.	32.000	42.000	53.000		
1 års behandling kr./ha	21.000	21.000	21.000		

Tabel 2 Aluminium (AL) og Phoslock behandling; vejledende referenceværdier

Søareal, ha	<10	10-50	>50
Forundersøgelse kr.	53.000	63.000	74.000
Sedimentanalyse kr.	53.000	58.000	63.000
1 års monitoring kr.	32.000	42.000	53.000
AL-behandling kr. /ha	33.000	20.000	18.000
AL-efterbehandling kr./ha	10.000	6.000	5.500
Phoslock behandling kr./ha	116.000	99.000	91.000
Phoslock efterbehandling kr./ha	6.000	5.000	4.500

Tabel 3 søer der er omfattet af indsatsprogrammet 2016-2021

ID	Navn og Kommune	Hoved- vand- opland	Areal, ha
Nye i VP2			
5	Dybvad sø, Frederikshavn K.	1.1	6
179	Søholm Sø, Assens K.	1.12	26
462	Engetved Sø, Silkeborg K.	1.5	5
491	Lyng Sø, Silkeborg K.	1.5	10
578	Vallum Sø, Syddjurs K.	1.6	12
593	Ejstrup Sø, Ikast-Brande K.	1.8	40
714	Maglesø ved Brorfelde, Holbæk K.	2.2	14
731	Teglgård Sø, Hillerød K.	2.2	5
741	Birkerød Sø, Rudersdal K.	2.3	9
767	Løgsø, Rudersdal K.	2.3	6
837	Bromme Lillesø, Sorø K.	2.5	14
878	Pedersborg Sø, Sorø K.	2.5	14
887	Skjoldenæsholm Gårdsø, Ringsted K.	2.5	10
Overført fra VP1			
113	Grarup Sø, Haderslev K.	1.11	9
960	Hostrup Sø, Åbenrå K.	4.1	202
589	Tillerup Sø, Syddjurs K.	1.7	5
558	Dystrup Sø, Norddjurs K.	1.6	23
567	Ramten Sø, Norddjurs K.	1.6	27
651	Dallerup Sø, Horsens K.	1.9	8
501	Ormstrup Sø, Viborg K.	1.5	12
311	Kløkkerholm Møllesø, Brønderslev K.	1.2	8
180	Sønderby Sø, Assens K.	1.12	8
658	Avnsø, v. Svebølle, Kalundborg K.	2.1	7
927	Snesere Sø, Næstved K.	2.6	7